

REFERAT 60+ Seniorrådet d. 12-05-2026

Mødedato Tirsdag d. 12. maj 2026 kl. 09:00

Mødested Det Gamle Borgmesterkontor, Kirkegårdsgade 3, 6280 Højer

Indholdsfortegnelse

Besøg og rundvisning på Plejecenter Digegården.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	4
Introduktion til Sundhed, Kultur & Frivillighed.....	5
Ankestyrelsens statistik over klagesager for 2025.....	6
Årsrapport for magtanvendelser i Pleje og Omsorg 2025.....	8
Orientering om "Fælles om fremtiden - Udviklingsstrategi 2026 - 2030".....	10
Gensidig orientering.....	11
Eventuelle punkter og emner til næste møde.....	12

Punkt 1: Besøg og rundvisning på Plejecenter Digegården

27.69.40-P35-1-26

Sagsfremstilling

60+ Seniorrådet besøger Plejecenter Digegården i Højer som en del af introduktionsprogrammet til Tønder Kommunes 60+ Seniorråd.

Rådet vises rundt og får introduktion af plejecenterleder og relevante medarbejdere. Dertil deltager formand for Vennekredsen og fortæller om dennes aktiviteter.

Indstilling

Forretningsudvalget for 60+ Seniorrådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orientering taget til efterretning.

Plejecenterleder, Malene Skovmark, gav 60+ Seniorrådet en rundvisning på Plejecenter Digegården. Formand for vennekredsen Digegårdens Venner, Kirsten Christensen, orienterede om aktiviteter, arrangementer og samarbejdet mellem plejecenteret og vennekredsen.

Under rundvisningen orienterede plejecenterleder blandt andet om plejecenterets 29 boliger og 3 midlertidige, dagscenteret og dets aktiviteter, tilbud og betydning for lokalområdet. Rundvisningen inkluderede:

- Plejecenteret, herunder boliger og dertilhørende faciliteter
- Aktiviteter, herunder træning, herreklub, fredagshygge, og "Restaurant Svalen"
- Mange aktiviteter og tiltag
- Vennekredsen, herunder busture, musik og aktiviteter
- Velfærdsteknologi, herunder robot og memorycube med billeder og video, der afspejler billeder fra gamle dage, lokale, aktiviteter

Plejecenter Digegården bliver omdrejningspunkt for nyt projekt også.

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

27.69.40-P35-1-26

Beslutningstema

Godkendelse af dagsorden.

Sagsfremstilling

60+ Seniorrådet godkender dagsordenen for mødet.

Mødet afholdes på Det Gamle Borgmesterkontor, Kirkegårdsgade 3, 6280 Højer.

Ønskes punkter taget af eller tilføjet til dagsordenen, drøftes dette under nærværende punkt.

Indstilling

Formandskabet for 60+ Seniorrådet indstiller,

at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Indstillingen godkendt.

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 3: Introduktion til Sundhed, Kultur & Frivillighed

27.69.40-P35-1-26

Beslutningstema

Under dette punkt gives en introduktion til fagområdet Sundhed, Kultur & Frivillighed.

Sagsfremstilling

60+ Seniorrådet introduceres til arbejdet i rådet, samt Tønder Kommunes organisering.

Fagchef for Sundhed, Kultur & Frivillighed, Kia Fog Kristensen, deltager på mødet og orienterer blandt andet om følgende emner:

- Sundhedsindsatsen
- Kulturelle tilbud og -indsatser, herunder bibliotekstilbud
- Frivillighed og koordinering heraf
- Kultur- og Fritidspolitikken og Facilitetsstrategien

Indstilling

Forretningsudvalget for 60+ Seniorrådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Fagchefen for Sundhed, Kultur & Frivillighed orienterede om den forebyggende sundhedsindsats, indsatser i kulturlivet og frivillighedskoordinerings i Tønder Kommune.

Sundhedsafdelingen tilbyder en række sundhedsforløb, der understøtter borgernes mestring af eget liv. Indsatserne retter sig både mod borgere med kroniske sygdomme og borgere med risikofaktorer som rygning, alkohol, stress, ernæring og søvn. Samtidig peger den demografiske og socioøkonomiske udvikling i Tønder Kommune på, at andelen af borgere med risikofaktorer er stigende.

Sundhedsindsatsen omfatter også forebyggende tilbud til ældre med det formål at styrke deres evne til at mestre eget liv og dermed forebygge behovet for pleje.

Kommunens sundhedstilbud er blandt andet skitseret mens også kontakt oplysninger findes på [Din Sundhedsvej – mod nye vaner - Din Sundhedsvej \(dinsundhedsvej.toender.dk\)](https://www.toender.dk/din-sundhedsvej).

De kommunale kulturinstitutioner omfatter blandt andet kulturskolen og bibliotekerne, som tilsammen bidrager til at styrke borgernes adgang til kulturelle oplevelser, læring og fællesskaber. Institutionerne spiller en central rolle i formidling af kultur, udvikling af kreative kompetencer og understøttelse af livslang læring.

Forvaltningen af tilskud til frivillige organisationer samt kultur- og folkeoplysende aktiviteter varetages inden for Sundheds-, Kultur- og Frivillighedsområdet.

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 4: Ankestyrelsens statistik over klagesager for 2025

27.60.00-K07-1-25

Beslutningstema

Sundhedsudvalget orienteres om Ankestyrelsens statistik over klagesager på social- og beskæftigelsesområdet for 2025.

Sagsfremstilling

Ankestyrelsen har fremsendt en statistik på social- og beskæftigelsesområdet for 2025. Statistikken viser, hvor mange sager Ankestyrelsen har behandlet for Tønder Kommune i perioden.

Statistikken viser, at Ankestyrelsen samlet set har afgjort 98 sager vedr. Tønder Kommunes afgørelser på social- og beskæftigelsesområdet i 2025. Herudover har de afvist 11 sager i perioden. I 2024 afgjorde Ankestyrelsen 82 sager vedr. Tønder Kommune. Ankestyrelsen har afgjort 25 sager indenfor servicelovens område. Af de 25 sager er 17 af de afgjorte klagesager indenfor Sundhedsudvalgets område. Herudover er der to afviste sager indenfor Sundhedsudvalgets område. Der har ikke været nogle klagesager indenfor ældrelovens område.

De 17 sager, som Ankestyrelsen har behandlet, er en del af over 8000 ansøgninger, som myndighedsafdelingen for Pleje og Omsorg har håndteret i 2025.

De 17 sager udgøres af:

- 10 sager om hjælpemidler §112, hvoraf tre sager er stadfæstet, én sag er ændret/ ophævet og seks sager er hjemvist
- Én sag om hjælpemidler §90 jf. SEL §112, som er hjemvist
- Fire sager om biler §114 og 115, som er blevet stadfæstet
- Én sag om boligindretning §116, som er blevet stadfæstet
- Én sag om forbrugsgoder §113, som er blevet stadfæstet

Af de 17 sager er i alt:

- Ni sager blevet stadfæstet
- Én sag er ændret/ ophævet
- Syv sager er blevet hjemvist

En sag afvises/henvises, hvis Ankestyrelsen ikke behandler sagen. Det kan skyldes, at borgeren har klaget for sent eller har opgivet klagen. Det kan også skyldes, at Ankestyrelsen ikke er den kompetente myndighed og derfor sender sagen videre til en anden instans.

Når en sag hjemvises, bliver sagen sendt tilbage til kommunen. Kommunen skal inddrage de forhold, som Ankestyrelsen har peget på i hjemvisningen og træffe en ny afgørelse. Det sker, fordi afgørelsen lider af fejl eller mangler.

En sag stadfæstes, hvor Ankestyrelsen er enig i kommunens afgørelse, mens en sag ændres/ophæves, hvor Ankestyrelsen har ændret eller ophævet kommunens afgørelse.

Omgørelsesprocenten for 2025 for ovenstående paragraffer under serviceloven er 33,6% på landsplan. Omgørelsesprocenten indenfor Sundhedsudvalgets område i Tønder Kommune er 47,1 %.

Indstilling

Vicekommunaldirektøren indstiller,

at Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning, og

at sagen sendes til høring i 60+ Seniorrådet og Handicaprådet.

Beslutning fra Sundhedsudvalg, den 13. april 2026, pkt. 5:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagen sendes til høring i 60+ Seniorrådet og Handicaprådet.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning. 60+ Seniorrådet har ingen bemærkninger.

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

Ankestyrelsens statistik over klagesager 2025

Punkt 5: Årsrapport for magtanvendelser i Pleje og Omsorg 2025

27.00.00-A00-7-26

Beslutningstema

I denne sag orienteres Sundhedsudvalget om årsrapporten for magtanvendelser på ældreområdet for 2025.

Sagsfremstilling

Serviceovens regler om magtanvendelse, og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, bygger altid på det enkelte menneskes ret til selv at bestemme - uanset om man har fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne eller ej.

Når personale overvejer at anvende magt, skal de ifølge Serviceovens regler om magtanvendelse altid overveje følgende principper:

- Begrænse magtanvendelse mest muligt
- Mindsteindgrebsprincippet
- Proportionalitetsprincippet
- Skånsomhedsprincippet.

Personalet skal altid gøre, hvad der er muligt for at opnå personens frivillige medvirken til et nødvendigt indgreb. Magt kan kun komme i betragtning, hvis det viser sig umuligt på anden vis at løse situationen. Hvis magt er påkrævet, skal man forsøge med den form for magt, der er den mindst indgribende, men som samtidig er tilstrækkelig i den konkrete situation.

Årsrapporten bygger på indberetninger, som plejecentre og korttidscentre har foretaget i 2025, og den viser antallet af magtanvendelser - og i hvilke situationer, de er foregået.

Årsrapporten for 2025 viser, at der er foretaget 39 magtanvendelser fordelt på 13 borgere, heraf er der foretaget 36 magtanvendelser fordelt på 10 borgere jf. SEL §136c. I 2024 indeholdt rapporten 48 magtanvendelser på fordelt på 7 borgere jf. SEL §136c.

I 2025 er der ydermere foretaget én magtanvendelse jf. SEL §136d, og to magtanvendelser fordelt på to borgere jf. SEL §128.

Herudover er der registreret tre flytninger uden samtykke via værgemål jf. Serviceoven §136 f.

For at forebygge fremtidige magtanvendelser arbejdes der både med pædagogisk indsats før magtanvendelse og med indsatser for flere borgere bl.a. Marte Meo-forløb.

Indstilling

Fagchefen for Pleje og Omsorg indstiller,

at Sundhedsudvalget tager orienteringen til efterretning, og

at punktet sendes til høring i 60+ Seniorrådet.

Beslutning fra Sundhedsudvalg, den 13. april 2026, pkt. 6:

Orienteringen taget til efterretning.

Sagen sendes til høring i 60+ Seniorrådet.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning. 60+ Seniorrådet understøtter arbejdet med forebyggelse af fremtidige magtanvendelser gennem pædagogisk og kommunikativ indsats før magtanvendelser.

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

Punkt 6: Orientering om "Fælles om fremtiden - Udviklingsstrategi 2026 - 2030"

00.22.02-A30-2-25

Beslutningstema

Orientering om "Fælles om fremtiden - udviklingsstrategi 2026-2030".

Historik

60+ Seniorrådet har i marts 2026 deltaget i inspirationsvideo til Kommunalbestyrelsens strategiseminar.

Sagsfremstilling

I forbindelse med udarbejdelse af Tønder Kommunes Udviklingsstrategi 2026 - 2030, deltager byplanlægger, Lilith Gimbel, fra Tønder kommunes Planafdeling på mødet, og fortæller om følgende punkter:

- Hvad er en "Fælles om fremtiden - udviklingsstrategi 2026 - 2030" for en strategi, hvordan skal det bruges af kommunalbestyrelsen og forvaltningen i Tønder kommune?
- Hvor langt er strategiarbejdet, og hvad er de næste skridt forud for endelig godkendelse?
- Hvordan har 60+ seniorrådet allerede bidraget til strategien?
- Hvordan kan I deltage og komme med input til strategien nu?

Lovgrundlag

Planloven

Indstilling

Fagchefen for Plan, Klima, Byudvikling & Ejendomme indstiller,

at punkter drøftes, og

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretning.

Strategisk byplanlægger, Lilith Gimbel, orienterede på mødet om arbejdet med Udviklingsstrategi 2026-2030.

Kommunalbestyrelsen er påbegyndt udarbejdelse af den kommende Udviklingsstrategi, der skal sætte retning for udviklingen på tværs af kommunen.

Det pågående arbejde indeholder fire temaer:

- kernevedfærd
- vækst
- fællesskaber
- natur og klima

60+ Seniorrådets formand har bidraget til udarbejdelsen af Udviklingsstrategien forud for Kommunalbestyrelsen strategiseminar.

Dertil ønskes nu punkter udvidet gennem besvarelse af spørgsmål i form af konkretisering af forslag og ideer indenfor de fire fokuspunkter i udviklingsstrategien.

Herefter samles disse i et idekatalog, der rummer inputtene, som kan anvendes indenfor Udviklingsstrategien og forvaltningen heraf.

Der kan læses mere om Udviklingsplan 2027 - 2030 samt komme med input på toender.dk/dineideer

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 7: Gensidig orientering

27.69.40-P35-1-26

Beslutningstema

I denne sag orienterer 60+ Seniorrådsmedlemmerne hinanden blandt andet fra diverse udvalg og de lokale ældregrupper.

Sagsfremstilling

60+ Seniorrådet orienteres og orienterer hinanden omkring emner og repræsentationer, der har relevans for rådets virke. Dette både fra formanden, diverse repræsentationer i udvalg, ældregrupper og forvaltningen.

- Orientering fra forretningsudvalget
  - Invitation til Arbejdsmarkeds- og Landdistriktsudvalgs temamøde den 3. juni 2026
  - Møde mellem de sønderjyske forretningsudvalg den 10. juni 2026
- Orientering fra forskellige repræsentationer, herunder Kostudvalget, Trafiksikkerhedsrådet, Grønt Råd, m.fl.
  - Kostudvalgsmøde den 14. april 2026
  - Trafiksikkerhedsrådsmøde den 30. april 2026
  - Kick Off arrangementet for Fremtidens åbne aktivitetscentre den 30. april 2026
  - KL's Ældrekonference den 5. maj 2026
  - 60+ Seniorrådets interessepunkter
- Orientering fra de lokale ældregrupper
- Orientering fra forvaltningen
  - Opfølgning på fælleareal ved Mosbølparken
  - Proces for privatleverandør af helhedspleje

Indstilling

Forretningsudvalget for 60+ Seniorrådet indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Orienteringen taget til efterretningen.

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Punkt 8: Eventuelle punkter og emner til næste møde

27.69.40-P35-1-26

Beslutningstema

Under behandlingen af dette punkt, kan eventuelle punkter og emner, der ønskes drøftet i 60+ Seniorrådet, foreslås.

Sagsfremstilling

60+ Seniorrådet drøfter på deres ordinære møder punkter, der har relevans for kommunens ældrepolitik, nye emner af ældrepolitik karakter, der kan fremstille Kommunalbestyrelsen, samt skabe sammenhæng mellem seniorers tilbud i Tønder Kommune.

Under dette punkt kan relevante emner foreslås til fremstilling, drøftelse eller beslutning på et kommende møde.

I den forbindelse er der udarbejdet et årshjul for 60+ Seniorråd, der skal ses som et dynamisk værktøj, der kan tilpasses efter behov, og som rammesætter emner, tematikker og arrangementer i løbet af året.

Indstilling

Forretningsudvalget for 60+ Seniorrådet indstiller,

at eventuelle punkter drøftes.

Beslutning

Drøftet med input til fremtidige møder:

- Oplæg ved Tønder Kommunes Borgerrådgiver, herunder årsberetningen

Børge Rossen deltog ikke i behandlingen af punktet.

Bilag

Årshjul 60+ Seniorråd 2026_rev. maj 2026